

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра журналістики

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДІАМЕНЕДЖМЕНТ**

Другий (магістерський) рівень

Освітня програма 06 Журналістика та медіакомунікація

Спеціальність 061 Журналістика

Галузь знань 06 Журналістика

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 6 від “18” грудня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Медіаменеджмент
Викладач (-і)	Марчук Наталія Василівна, кандидат політичних наук, доцент
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-42
E-mail викладача	nataliia.marchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Вівторок, 13.00-17.00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Сучасне суспільство і практика масової комунікації ставить перед засобами масової інформації нові вимоги, де редакції виступають не тільки об'єктами, а і повноцінними суб'єктами ринкових відносин. Журналістика залишається одним із основних інститутів суспільства, які виступають агентами соціалізації та формують ідеологічний та культурний світогляд громадян. Разом з тим, журналістика стала повноцінним учасником економічних відносин, окремо галуззю господарства яку називають медіа-бізнесом.

В умовах конвергентності сучасних медій перед журналістами постають все нові виклики і в процесі управління редакцією. Управління медіа збігається з традиційними вченнями про менеджмент як управління виробництвом, метою якого є підвищення його ефективності та збільшення прибутків. Проте ЗМІ виробляють два товари – зміст й аудиторію, тому потребують складних управлінських підходів, що враховують специфіку двох різних ринків реалізації.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчального курсу «Медіаменеджмент» є формування у студентів-журналістів теоретичних знань щодо особливостей управлінської діяльності в засобах масової інформації, розуміння медіа підприємства як соціальної системи; формування у студентів сучасного системного мислення і комплексу спеціальних знань у галузі управління підсистемами й елементами внутрішнього середовища медіапідприємства на усіх стадіях його життєвого циклу; поєднання оволодіння теорією з виробленням навичок практичного застосування прийомів і засобів менеджменту в засобах масової інформації.

Цілі:

Аналіз чинників динамічного бізнес-середовища організації.
Вміння приймати фахові рішення у процесі розробки і вдосконалення організаційної та виробничої структури медіапідприємств.
Розробка стратегії розвитку медіапідприємств її реалізація.
Управління медіа у сфері фінансів, виробництва медіа-продуктів, інновацій, інвестицій, персоналу, маркетингу тощо
Застосування сучасних підходів до управління організаційними процесами.
Вміння оцінювати ефективність розвитку медіа підприємства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

Загальні та фахові компетентності, якими повинен оволодіти чи які може удосконалити студент у результаті вивчення дисципліни:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК03. Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики.

СК05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефакхівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Програмні результати навчання

РН01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.

PH03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

PH12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	06 Журналістика	1	вбірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Основні поняття медіаменеджменту	2	2	5
Тема 2. Планування діяльності в організації	2	2	10
Тема 3. Самоменеджмент та тайм-менеджмент у професійній діяльності	2	4	5
Тема 4. Бізнес-моделі медіа у світі	2	2	10

Тема 5. Методи управління персоналом в медіагалузі	2	4	10
Тема 6. Продуктивність й ефективність управління медіакомпанією	2	4	20
Загальна	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Поточне опитування, тестування та самостійна робота - 55 балів.</p> <p>Контрольна робота – 15 балів.</p> <p>Індивідуальне завдання – 10 балів.</p> <p>Підсумкова письмова робота (залік) – 20 балів.</p> <p>Загальна кількість – 100 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Письмовий контроль у вигляді контрольної роботи, виконання індивідуальних завдань, реферату, тестування.</p> <p>Виконання письмової роботи передбачає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль; 2) написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються з даної дисципліни.
Практичні заняття	<p>Відвідування та активна участь студентів у роботі практичних занять також є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. На практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у</p>

	<p>виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо.</p> <p>Робота на практичному занятті оцінюється за 5-бальною шкалою в залежності від повноти відповіді студента.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни. Належне виконання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) змісту питань планів практичних занять. Для цього необхідно готувати конспекти практичних занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей; 2) індивідуальної роботи; 3) підсумкової контрольної роботи; 4) проходження запропонованих курсів із неформальної освіти. <p>Для отримання допуску до підсумкового контролю студенту необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю (залік).</p> <p>Форма здачі (комбінована).</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Дотримання

академічної доброчесності регулюється Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<http://surl.li/dhrfg>) та Кодексом честі університету (<http://surl.li/emmg1>).

Відвідування занять :

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій за наявності поважних причин або індивідуального графіку навчання. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.).

Покликання: <http://surl.li/kedzc>

Для отримання допуску до підсумкового контролю студентів необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.

Неформальна освіта: Можливе зарахування результатів неформальної освіти у відповідності з Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти: Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <http://surl.li/uvi eks>

Під час навчання студентам пропонується проходження додаткових курсів на платформах Prometheus, ВУМonline та Coursera за відповідних предметним спрямуванням:

1. [Управління компанією майбутнього | Coursera](#)
2. [Organizational Leadership Specialization \[6 courses\] \(NWU\) | Coursera](#)
3. Основи менеджменту та стратегічного планування <https://www.coursera.org/learn/management-essentials-strategic-planning?specialization=business-introduction>
4. Корпоративна стратегія <https://www.coursera.org/learn/corporatestrategy>
5. [Менеджмент \(prometheus.org.ua\)](#)
6. Камінь організаційного лідерства <https://www.coursera.org/learn/leadership-capstone?specialization=organizational-leadership>

7. [Як почати власну справу в часи невизначеності: покроковий гайд від ТОП-підприємців України \(prometheus.org.ua\)](http://prometheus.org.ua)

8. Рекомендована література

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <http://www.d-learn.pu.if.ua/>
2. Albarran, Alan & Chan-Olmsted, Sylvia. (2006). Handbook of media management and economics.
3. Marchuk, H., Prystai, G., Khorob, S., Marchuk, N., & Shoturma, N. The System of Media Critics in the Journalistic Environment in Postmodern Conditions. Postmodern Openings, 12(1), 141-151. <https://doi.org/10.18662/po/12.1/251>
4. Pegani, Angelica. (2024). Agile Media Management Approach -An analysis.
5. Prasad, Ramya. (2023). Media and Strategic Management.
6. Алан Б. Альбарран Менеджмент електронних ЗМІ. - К.: Наука, 2009.
7. Бесєдін М.О. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант): підручник / М.О. Бесєдін, В.М. Нагаєв. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 496 с.
8. Борисевич Є.Г., Жуковська Л.Е., Горелкіна С.Б. Менеджмент в телекомунікаціях: навчальний посібник. – Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова
9. Вей У. Організаційно-економічні аспекти діяльності редакції друкованого засобу масової інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2020>
10. Вольф Шнайдер, Пауль-Йозеф Рауе Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / Перекл. з нім. В. Климченко; за загал. ред. В. Іванова — К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. — 358 с.
11. Гірняк О. М. Менеджмент. Теоретичні основи і практикум: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – К. : Магнолія плюс, Львів : Новий світ – 2000, 2003. – 336 с.
12. Д'Інка В. Менеджмент ЗМК. – К: КНУ ім. Т. Шевченка, 2001. – 60 с.
13. Дикань Н. В. Менеджмент / Н. В. Дикань, І. І.Борисенко. – К.: Знання, 2008.
14. Журналістика та медіа: довідник // За ред. Вайшенберга З., Кляйнштойберга Г. та ін. – К., 2011. – 529 с.
15. Збірник бізнес-планів з коментарями і рекомендаціями. – К.: КУЛ; КноРус, 2003. – 381 с.
16. Корпоративні медіа як новітній різновид ЗМІ // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія Журналістика. — К., 2014.
17. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту. Підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – К.: Академ-видав. 2003. – 416 с.

18. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Підручник. Видання 3-є, перероблене і доповнене / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – К.: «Кондор», 2006. – 664 с.
19. Пилипенко С.М. Менеджмент: навчальний посібник / Пилипенко С.М., Пилипенко А.А., Оленко В.І. – Харків: Вид. ХДЕУ. 2002. – 208 с.
20. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 376 с.
21. Сучасний медіа-менеджмент в друкованих ЗМІ: Шляхи роздержавлення української преси: Вид. 2-ге, доповн. та виправлене / За ред. В. Іванова та Н. Ланге. – Київ: ЦВП, АУП, 2008. – 300 с
22. Сучасний медіа-менеджмент. Шлях роздержавлення української преси / ред.: В. Іванов, Н. Ланге. – К.: фонд Конрада Аденауера, 2007. - 122 с.
23. Хаб'юк О. Концептуальні основи медіа-економіки: Монографія. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 180 с.
24. Хіт Р. Кризовий менеджмент для керівників. – К.: Наукова думка, 2002. – 566 с.
25. Чан Кім В., Рене Моборн Стратегія блакитного океану : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. 270 с.
26. Черемних І. Медіаменеджмент : конспект лекцій. Київ : ННІЖ, 2021. 90 с.

Інформаційні ресурси :

<https://detector.media>

<https://www.aup.com.ua/>

<https://irrp.org.ua/>

<https://internews.ua/>

<https://imi.org.ua>

<http://www.telekritika.ua>

<http://www.mediakrytyka.info>

<https://mmr.ua/>

Наталія МАРЧУК,
доцентка кафедри журналістики